

Nostalģija

Par Minsteres latviešu ģimnazijas 50. izlaidumu

Bez angļu armijas uniformas ar īsi nogrieztām biksēm, mana atnākšana Augustdorfas latviešu ģimnazijas internātā būtu bijusi pavisam bez problēmām. Un taisni tādēļ iesākums nemaz nebija tik neinteresants.

Toreiz lielajiem zēniem piemita paradums jaunpienācējam uzvilkt boksa cimds, lai tas mēritu dūšu ar līdzīga vecuma izaicinātājiem. Man bija 12, un tādā veidā nekad nebiju vēl ticis pārbaudīts. Lai kaut cik glābtos, aizmirsu vecmāmiņas labos padomus – nekad neielaieties strīdos un nesist otram. Lai gan zaudēju, neviens vairs neko neteica par manu eksotisko uzvalku.

Kopš tā laika līdz MLG 50. izlaidumam ir pagājusi puse mūža. Nav vairs iespējams starp abiem galiem novilkt taisnu līniju. Toreiz dzīvojam meža vidū un pazinām pat dziļas zie-

meža vidū un pazinām pat dziļas ziemas ar snieguniem. Mums trūka visu to lieto, kuras šodien tik populāras brīvajam laikam, bet pilsētā nekad dzīgas: džinas, zābaki profila zolēm, lietus un vēja drošas jakas, kažoki, ziemas cepures. Slēpotāju cimdi. Riteņi kalniem un lauku ceļiem, ar slēdzamiem ātrumiem. Apkārtnē būtu piestāvējuši pat džipi un motocikleti.

Bet katrā ziņā nebūtu bijusi vajadzīga televīzija. Jo tad, kad kāds labs cilvēks no Amerikāņu darba rotas to (toreiz melni baltu ar lodziņu pastmarkas lielumā) mums uzdāvināja, dzīve ārā apstājās. Izbeidzās vakaru nodarbības, kas pakļautas pašu fantāzijai, izdzisa uguns kuri. Kā apmāti un apburti, mēs visi kā viens lūrējām brīnumu kastē. Tas turpinājās pat vēl Minsterē, Grēvenes ielā. Un tikai daudz vēlāk televīzija ieņēma pašsaprotamu vietu internāta ikdienā.

Vai atceraties ielas bez satiksmes? Ko nozīmēja iet pa smilšainiem ceļiem? Kā to vairs izjust šo laiku aizbetonētajā Vācijā! Atceraties uz krāsns riņķiem grauzdētas sausas maizes garšu ar ūdeni no skārda krūzes? Šodien Rietumos to neēstu pat bezdarbnieki.

Un toreiz Latvija bija nekad nesasniedzama zeme, domās šķietami tālāka par Austrāliju. Bet atstājuši to tikai neesen, tai audzināti, mēs jūtām par to bijām mazāk dalīti nekā šodien. Eiropas latviešu jaunatnes apvienības pagaidu valde 1955. gada 2. maijā,

sutot sveicienus uz Latviju, starp citu rakstīja: „Organizācijas galvenais uzdevums ir sagatavot latviešu trimdas jaunatni atgriešanās brīdim, lai tad kopīgi ar jums stātos pie Latvijas jaunzūbūves. Un – mēs ticam atbrīvošanas brīdim, un nekavēsimies ne mirkli, lai steigtos mājup. To prasa mūsu jauniešu sirds, to prasa dzimtenes mīlestība un ilgas pēc mājām”.

Pirmie skolas iespaidi pagājuši dziļi zem ādas, jo ko iesākumā piedzi-vo, tas liekas patiešs. Tam tic, kā tic pirmajai mīlestībai. Tagad, kad tuvojas gadsimta beigas, ir it kā sasniegts arī MLG „fin de siècle”. Kas zina, kā viss ies tālāk? Tomēr neviens mīts neder tik labi aizbēgšanai no mūsdien-
u īstenības, kriminalitātes, terora, tuvajiem kariem, kā mīts: toreiz, kad gājām skolā...

Nostalģija un melancholija esot nepieciešamas pat intelektuāļiem. Tas ir jāsvēti. Jūs taču brauksit šurp? – Ar dievu un uz redzēšanos: 15., 16., 17. un 18. jūnijā Minsteres latviešu ģimnazijas 50. izlaidumā Minsterē!

Pēteris Pūrmālis, Minsterē